

Duch Svätý nás posilňuje a teší

16. júna 2024 ✚ Cirkev

„Ale Tešiteľ, Duch Svätý, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal.“

(Jn 14,26)

Hendrick Balen, Najsvätejšia Trojica

zdroj: wikimedia commons

Cez Saharu, nesmiernu púšť Afriky, cestuje na ťavách skupina pozostávajúca z dvadsiatich kupcov; ponáhľajú sa do kraja bohatého na poklady, kde ich očakáva výnosný obchod. Odvahu im dáva ich nádej na hojný zisk, vo veselom rozhovore rýchlo kráčajú horúcou piesočnatou cestou. Ale zrazu im udrie čudný zápach o nos, s úžasom pozerú na nebo, vidia tam krvavočervené mračná, a skoro naraz im všetkým zo zblednutých úst vyletí výkrik: „Tu je víchor *Samumí!*“

Ich ťavy nevdojak spúšťajú sa na kolená, hlavy si schovajú pod brucho, aj ich gazdovia sa vystrú na zem a zahalia sa do kobercov, kým dusivý vietor utíchne, lebo inak by sa podusili od horúceho, prachu, ktorý v hrúbke viac sto metrov pekelným hukotom zúri nad zemou. Piesok ich tak zasypal, že sa z neho museli vyhrabať; víchor tak zmenil púšť, že na rovinu celé vrchy piesku uložil, predošlé vrchy však úplne rozmietol: cestujúci sa nijako nevedeli vynájsť: kde sú a kam majú ísť. Celé dni blúdili, hľadali cestu, ale bez výsledku. Pokrmy a nápoje sa im už minuli, ocitli sa na pokraji zúfalstva. V poslednom okamihu sa im v dialke ukázal jeden pohybujúci sa bod: bola to skupina cestujúcich, ktorá sa k nim blížila, hlučným jasotom vítali svojich záchrancov, ktorí im nielenže ukázali cestu, ale ich aj vodou a jedlom zaopatřili.

1. Týmto príkladom sú znázornení hriešni ľudia, ktorých hriech stá víchor *Samumí* zvedol z cesty večnej spásy a preto sem a ta blúdia na púšti zatratenia. Keď ten nešťastný hriešnik už-už dochádza na kraj zahynutia, keď sa stáva otrokom tela, sveta a diabla, vtedy Duch Svätý prichádza k nemu so svojou milosťou, takéto vnuknutia dáva jeho duši: „Kresťan! Pohliadni hore na Nebo, tam je tvoja vlasť! Tam sa naveky oslobodíš sa od pút hriechu. Boh pre teba stvoril Nebeské kráľovstvo. Boh je nekonečne milosrdný, aby ti odpustil. Pozdvihni sa zo svojich hriechov. Zachráň svoju dušu.“

Beda tomu hriešnikovi, ktorého duša je natoľko spustnutá a zatvrdnutá, že nepočuje hlas Ducha Svätého. Ak si len trochu váži Nebeské kráľovstvo, nasleduje vnuknutie Boha Ducha Svätého, strasie zo seba bremeno hriechov, zhodí diablove jarmo. Dobrotivý Duch Svätý neustáva v obrátení hriešnikov. Milosť Ducha Svätého pôsobí raz napomenutím dobrého priateľa, inokedy čítaním užitočnej knihy, niekedy neočakávanou smutnou udalosťou, či nejakým bôľnym utrpením. Nevyspytateľné sú cesty Ducha Svätého.

Slávny jezuitský kňaz, páter Abel rozprával v kázni, že k nemu raz prišiel istý starší pán na spoveď. Pred sv. spoveďou mu predniesol, že sa už vyše päťdesiat rokov nespovedal: „Hoci naša rodina bola nábožná, v nábožnom duchu i mňa vychovala matka, ale na viedenskej vysokej škole stal som sa učiteľom prírodovedy. Následkom svojho skúmania prírody som upadol do neviery. Keď sa v niektorej knihe objavil nový názor, hneď som ho dychtivo zachytil, nazdával som sa, že som našiel pravdu. Čoskoro som však pochopil, že ten názor je mylný. Tak to šlo neprestajne až po sedemdesiaty rok môjho veku. Teraz už jasne vidím, že tá najvedeckejšia kniha je Katechizmus, z ktorého som sa učil svoje náboženstvo. Ľudská veda je len domnienkou, kdežto božská veda je pravdou.“

Ó, kiežby ľudia s takou horlivosťou pracovali na svojej spásy, akou dobroprajnosťou rozdáva Duch Svätý svoju pomáhajúcu milosť! Týchto dvoje: božská sila a ľudská vôľa by už zem zmenili v Nebeské kráľovstvo. Najväčšou prekážkou je, že v kresťanskej spoločnosti neberú vážne náboženské zákony. Hlásajú, že oporou a základným kameňom každého štátu sú čisté mravy. Nuž a ako zachovávajú túto požiadavku? Čo sa prednáša v divadlách, kinách? Skoro v každom divadle, v kine sa oslavuje telesnosť. Hlásajú, že spravodlivosť je najbezpečnejšou zárukou blahobytu štátu. A prečo nepodporujú pôsobenie Cirkvi svätej, ktorá prikazuje dať cisárovi, čo je cisárovo, tzn. dať štátu, čo prináleží štátu, zakazuje poškodiť blížneho, tobôž čo i len žiadať nespravodlivo cudzí majetok. Ba vodcovia spoločnosti, štátnici zavrhnú náboženstvo, volajú: Preč od Ríma! Lákajú k odpadlícstvu, rozširujú bezverectvo, vyhadzujú náboženstvo zo škôl, chcú vychovávať mládež bez modlitby, bez Boha. Vytrubujú, že sme všetci bratia, že si máme v láske a svornosti pomáhať a prečo prenasledujú katolícku Cirkev, prečo nedajú katolíkom toľko práva, koľko im patrí?

Drahí kresťania! Čo máme robiť v tomto rozvrátenom svete? Poviem vám, čo máme robiť: v prvom rade my všetci kresťania berme vždy a všade vážne svoju kresťanskú vieru, jej zákony a najprv my zachovávajme čisté mravy; bez toho sa nedožijeme nápravy, lepšej budúcnosti. Keď my budeme svedomito plniť kresťanské zákony, vezmú si aj iní príklad od nás. Potom všade smelo a otvorene žiadajme zachovanie Kristových mravov a zákonov. Všade, i pred verejnosťou, odsudzujme nemravnosť, bezbožnosť, bezverectvo, odpadlícstvo. Pozdvihnime slovo, kde len možno, na obranu kresťanskej viery a katolíckej Cirkvi. Nadovšetko si uchovajme za prísnu povinnosť svedomia pri všetkých voľbách, zvlášť do parlamentu voliť len a len takých zástupcov, ktorí sú naplnení kresťanským duchom, po kresťansky žijú a len kresťanské zásady zastupovať budú. Toto je naša veľmi vážna povinnosť, za ňu budeme prísne účty skladať pred Bohom. Ak si ju

nevyplníme, darmo sa budeme vyhovárať na bezbožné pomery, lebo sme ich sami svojou nedbalosťou zavinili a za to nás Boh i vo večnosti bude trestať.

Sv. František Xaverský roku 1542 došiel do Indie, aby započal apoštolskú prácu, obrátenie pohanov. Prvú noc strávil v modlitbe. Svojimi duchovnými očami videl státisíce pohanov, ktorí v bezbožnosti a nemravnosti vrhajú sa do pekla. Pohnutý týmto smutným zjavom pustil sa do plaču a tým skrúšenejšie sa modlil. Zrazu nastalo pred ním svetlo a v ňom zbadal Pána Ježiša. Kolenačky blížil sa František k Nemu, aby objal Jeho nohy. Vtedy sa Ježiš ozval: Syn môj, František, čo odo Mňa žiadaš? Svätec zdvihol slzami zaliate oči a vrúcne prosil: „Pane! daj mi duše.“ Na Ježišových ústach sa zjavil milý úsmev a len toľko povedal: „Dám ti ich.“ František plesal nad týmto prísľubom, bol celý blažený. S radosťou sa chytil do práce a výsledkom bolo obrátenie mnohých stotisícov pohanov.

Padám v prach zeme i ja, ako sv. František, s rozhorčenosťou vidím tých mnohých zatvrdnutých blúdiacich ľudí, ktorí sa potulujú na ceste vedúcej do Pekla a vrúcnu modlitbou prosím: „Pane, daj mi duše.“ Ó, kiežby i moje dobroprajné snahy mali ten výsledok, ako snahy sv. Františka, aby čím viac ľudí nastúpilo na cestu naozaj katolíckeho zbožného života zanechajúc svoje hrišne mravy.

2. Nielen posily, ale i útechy Ducha Svätého potrebuje ten nestály, klesajúci človek. Či niet medzi nami maloverných, ktorých dôvera v Boha hocikedy sa kolíše – kláti? Ba nájdú sa i takí nešťastníci, ktorí pod krížom biedy zlomení padajú do zúfalstva.

Kto by vedel spočítať, koľko žiaľu a zármutku, horkého utrpenia a nešťastia deje sa na tomto svete. Koľkí prídu na svet slepí, chromí, zmrzačení? Ani lekári nepoznajú všetky choroby. Niektorý človek len trpieť prišiel na svet: až po hrob musí zápasit' so zármutkom, starosťou a všelijakým utrpením. Robotník oplakáva stratené zdravie. Chudobný človek smúti, že prišiel o hoviadko. Niektorý člen rodiny roky a roky leží na posteli. Mnohí slzami zmáčajú rakvu svojich milovaných zomrelých.

No a ešte koľko sklamaní čaká na človeka? Dieťa sa nazdáva, ako bude blažené, keď dospeje na muža, ženu. Keď sa však stane dospelým, vtedy vidí, že blaženejším bol v detskom veku, teraz všade len tvrdú, ťažkú prácu nachádza, úľavy veľmi málo. Mladík chce byť svojím pánom, ožení sa. Keď stal sa svojím pánom, vtedy zbadá, že ťažký je ten život. Keď ako slobodný osamelo žije, cíti, že je opustený, život sa mu zdá smutný. Keď sa však zamieša medzi ľudí, tí hryzú, driapu, ohovárajú ho, zlým príkladom kazia jeho život. Sám trpezlivý Jób sa takto ponosuje: „Veď človek, čo sa zrodil zo ženy, má dni krátke a plné lopoty, jak keď kvet pučí, vzápätí však vädne, jak keď tieň beží, nezastaví sa.“ (Jób 14,1-2)

Ubolený brat môj! Nech neklesá tvoja nádej... Boh je na Nebi, milosrdný Boh, ktorý zo svojho Kráľovstva hľadá na nás, vidí tie mnohé trápenia, pohnutý milosrdenstvom zľutuje sa nad trpiacim, zošle mu Utešiteľa. Duch Svätý je naším Tešiteľom: On nám dáva odpočinku v únavách, On nám poskytuje úľavy v útrapách. Jeho sladká potešujúca milosť nám zotrie z očí slzy trpkosti.

Za svetovej vojny sa stalo, že istí zbožní rodičia dostali smutnú správu, že ich syn bol v Haliči v krvavej bitke ťažko zranený a onedlho v nemocnici zomrel. Rodičia sa bez meškania vybrali na cestu, aby sa aspoň s mŕtvym telom rozlúčili. Úbohá matka, keď uzrela mŕtvolu svojho syna, od žiaľu veľmi vzlykala, vrhla sa na neho, objímala, bozkávala ho dlho. Okolostojaci sa nazdávali, že prišla o rozum, keď videli, že jej slzy nepadajú. Bôľ jej tak stisol srdce, že slzy roniť nedokázala. Keď bôľ trochu upustil, zopäla ruky, oči pozdvihla

k Nebu a zvolala: „Pán Boh dal, Pán Boh vzal, buď Jeho sväté meno požehnané.“

Drahí kresťania! Tejto zbožnej žene kto vliat do duše ten cit, že sa ticho upokojila a kto ju potešil vo veľkom žiali? Boh Duch Svätý.

Duchu Svätý, príd' z Neba a ráč vydať zo seba žiaru svetla Tvojho. Príd', Otče zúbožených, darca darov slúbených, svetlo srdca nášho. Tešiteľ najhlavnejší, duše host' najmilší, presladké občerstvenie.

Klaniame sa Tebe, Pane Bože, Duchu Svätý, Posilniteľ a Potešiteľ náš. Amen.

Text kázne vyšiel pôvodne v knihe Katechizmus v kázňach, IV. zväzok, ktorú napísal Jozef Baráczius, farár v obci Maklár (Hevešská župa, dnešné Maďarsko), knihu preložil do slovenčiny slovenský kňaz Viktor Milan, farár v obci Krivá na Orave a knižne vydal v Ružomberku 1929; pre uverejnenie na stránke Christianitas.sk bola kázeň ešte mierne upravená redakciou.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/duch-svaty-nas-posilnuje-a-tesi/>